

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Summering Idé-AW i När den 7 maj 2026 – och planen framåt med ”VIP-AW”

48 personer deltog i Idé-AW:et på Näs Krog torsdagen den 7 maj 2026. Det blev startpunkten för projektet ”Tillsammans för vår bygd” i området som omfattar Etelhem, Garda, Stånga, När Burs och Eke.

Projektet drivs av Leader Gute i samverkan med landsbygdsområden på ön. Syftet är att ta fram konkreta planer för stärkt social sammanhållning i områdena.

Mötet inleddes med att Näs Krog serverade en härlig middag med enbart lokala gotländska råvaror. Därefter gick vi igenom hur konceptet för ”Tillsammans för vår bygd” fungerar – via tre AW-möten från idé till färdiga planer att genomföra.

Den lokala planeringsgruppen för området presenterades: *Ola Eriksson, Ronny Enderborg, Maria Malm, Kristina Olsson, Suzanne Wilnersson och Anna Malm Bernsten* (områdets representant i styrgruppen för hela projektet).

Det blev också en genomgång gällande de övriga fem områdena som medverkar i "Tillsammans för vår bygd", främst de tre områden som nu är klara och i gång med sina konkreta planer (Roma med omnejd, Hemse med omnejd samt Sex Socknar i samverkan – Stenkyrka, Lummelunda, Martebo, Tingstäde, Hangvar och Hall,). Läs mer här: <https://leadergute.se/tillsammans-for-var-bygd/>

Nästa inslag var intervjuer med inspiratörer inför kvällens arbete med att ta fram idéer som kan stärka den sociala gemenskapen i området.

Per-Henrik Sorby, Erik Hultgren och Linda Barkemo berättade om hur "Tillsammans för vår bygd" fungerat i deras område – 6 socknar i samverkan (Stenkyrka, Lummelunda, Martebo, Tingstäde, Hangvar och Hall).

Utifrån sina erfarenheter framhöll de främst:

- Samarbete socknar emellan ger större möjligheter att få i gång nya satsningar och aktiviteter – som blir till gagn för varje enskild socken.
- Att mötas leder ofta till nya idéer – inte minst om man ser till att grupperna under mötena blir blandade så gott det går, så att de i grupperna inte känner varandra så väl.
- Våga lyfta fram idéer och diskutera dem!
- "Tillsammans för vår bygd" är en möjlighet att lägga till resurser kring projekt som redan pågår, och samordna med andra aktiviteter som finns.

Ida Malm från Stånga gav en bild av hur det är att vara ung i området. Hon menade att det finns ganska många bra aktiviteter för unga, med fokus främst på idrott. Men hon efterlyste mötesplatser för ungdomar där de t.ex. kan träffas med sina Epor utan att det blir negativa reaktioner. Hon uppmanade Bygdegårds- och Hembygdsföreningar att aktivt bjuda in ungdomar till möten och samtal om hur de och unga kan skapa nya gemensamma aktiviteter.

Ida är med i det Arvsfondsfinansierade projektet "Ung livskraft i samverkan" som drivs av Leader Gute. Hon berättade hur projektet leds av en ung aktionsgrupp och har ett ungt nätverk på öns landsbygder. De har redan arrangerat flera olika Epa-träffar, konserter och andra aktiviteter i samverkan med lokala föreningar. Projektet hjälper lokala föreningar att bättre involvera unga i sina verksamheter, och binder sedan ihop dessa föreningar med grupper av unga. Man kan säga att projektet bygger broar mellan ungas idéer och möjliggörande föreningar på öns landsbygder.

"Bordssnack" och framröstade idé-teman

Efter inspirationsintervjuerna blev det kaffe och "bordssnack" i sju grupper för att ta fram idéer som kan stärka den sociala sammanhållningen i bygden.

Grupperna presenterade en lång rad spännande idéer. Idéerna grupperades sedan till teman som deltagarna fick rösta på.

Fyra idé-teman röstade fram för att bli till konkreta utkast till planer under ett kommande "VIP-AW" (VIP = Vidare från Idé till Plan).

De fyra idé-teman som röstades fram är följande:

1. Konsert & dans.
2. Gemensam kommunikation.
3. Aktivitetscenter.
4. Vandringer.

De övriga temana var:

- Idrott.
- Bastu.
- Ungdom/EPA.
- Marknader.
- Matlagning.

Idéerna inom de övriga temana – som inte röstades fram – kommer att tas om hand och diskuteras i andra sammanhang. En del av dem kan dessutom bli delar i de framröstade temana.

Nästa steg: VIP-AW

Inom kort återkommer vi med information om plats och tid för det kommande VIP-AW:et där vi ska arbeta vidare med de fyra framröstade idé-temana. Detta AW blir efter sommaren.

Alla i området är välkomna att delta även i detta AW-möte, då de valda temana alltså ska komprimeras och formas till utkast till konkreta planer.

VIP AW:et leds av *Anders Ahlin*, Coompanion Gotland, som agerar processledare. Leader Gute medverkar som stöd och summerar mötet.

Idéerna bakom de fyra utvalda temana

De idéer från Idé-AW:et som ligger bakom de fyra valda temana, kommer förstås att vara grunden i arbetet under det kommande VIP-AW:et. En del av idéerna kan dessutom passa in i flera teman.

Här är sammanfattningar och några av idéerna från Idé-AW:et under respektive valt tema:

- 1. *Konsert & Dans*** – *en eller kanske flera platser för samordnat upplägg för konserter och dans för hela området. Konsert & dans kan också kombineras med andra festliga inslag och evenemang. Gällande detta tema lyfte flera grupper fram Ekbacken.*
 - Konserter, dans och fest för alla åldrar.
 - Gammeldans.
 - Danskurser – för både äldre och yngre.
 - Midsommarfirande för alla socknar i området.
 - Trubadurkvällar.
 - Berättarfestival.
 - T.ex. matlagning, gutniska idrott, marknader eller loppis i anslutning till exempelvis dans- och musikevenemang.

2. Gemensam kommunikation – skapa en lösning för att samla in och sprida information från och till olika aktörer/målgrupper i socknarna i området. Främst gällande olika lokala evenemang/händelser men också angående praktiska saker.

- Gemensamma kommunikationskanaler för socknarna i området: Anslagstavlor, FB-grupp, andra sociala medier som når olika åldrar/målgrupper.
- Kommunikationsgrupper som gör jobbet.
- Synka kontakter mellan grupper och socknar.
- Knat u prat där personer från olika socknar möts och informerar varandra.
- Gotland "buzz" – få igång snacket!
- Samåknings-app – kommunikation där man lokalt inom området kan hjälpas åt att lösa saker/behov tillsammans.

3. Aktivitetscenter – en eller flera platser, eller mobila enheter som t.ex. bussar, där det erbjuds olika aktiviteter för personer från alla socknarna i området. Här kan man mötas, göra roliga saker som olika spel, ägna sig åt praktiska aktiviteter eller lära nytt – tillsammans och gärna över generationsgränser.

- Skapande kultur och hantverk – som kan bli tillgänglig för alla i området t.ex. med hjälp av en buss som kan åka runt till olika platser, och/eller finnas på en eller flera fasta platser.
- Litteraturkvällar/bokcirklar.
- Återbruk – lära av varandra.
- Bridge och andra spel – lära och spela.
- Meka med fordon – ung och äldre tillsammans.
- Kunskapsutbyte mellan unga och äldre.
- Särskilda ungdomsaktiviteter – som unga vill ha.
- Skapa/använda handböcker om socknar.
- Gutamål – lära och läsa.
- Gutnisk idrott (pröva-på och/eller seriespel).
- Lokal e-sport – kanske turneringar med publik.
- Matlagning på olika teman.
- Kobingo.

4. Vandringar – för alla i socknarna i området. Vandringarna kan vara inriktade på kultur, natur, samtal, motion eller kombinationer därav. De kan röra sig över kortare eller längre sträckor och fokusera på en socken eller binda ihop flera olika socknar. Det kan även vara en serie av vandringar som ambulerar mellan olika socknar i området.

- Vandringsleder/vandring i naturreservat.
- Vandringsgrupper.
- Vandringar vid kyrkor – tema kyrkokonst.
- Vandringar kring sevärda historiska platser.
- Kulturstigar.
- Nutidens berättelser – upptäcka platser.
- Tema fåglar och växter.

- Tipspromenader.
- Utmed gamla bygator och kvien.
- Knat u prat – som under ”Gemensam kommunikation” ovan, men kan vara på alla möjliga olika teman.

Release-AW och konferenser

När VIP-AW:et är genomfört bearbetar Leader Gute utkastet till planer. Därefter kommer förslagen till färdiga planer att presenteras, diskuteras och fastslås på ett avslutande Release-AW i bygden. *Tid och plats kommer att kommuniceras i höst.*

Vid två tillfällen träffas alla de medverkande områdena inom ”Tillsammans för vår bygd” för att fira och dela erfarenheter. Dels vid en ”halvtidskonferens” under tidig höst 2026. Dels under en avslutningskonferens när hela projektet och alla de sex medverkande områdena är helt klara under våren 2027.

Till slutkonferensen kommer Leader Gute summera det som gjorts inom projektet i alla de sex områdena i en slutrapport. *Mer information om konferenser och slutrapport kommer längre fram!*

. / .